

ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਅਤੇ ਨਵ-ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰਾ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ

ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਹਾਕਮ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਦੱਬਰ ਹਰੇਕ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਆਰਥਕ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਅਤੇ ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰਾ ਹੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਮਰਾਜ਼ ਦੇ ਹਮਾਈਤੀ ਅਤੇ ਝੋਲੀ-ਚੁੱਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਤਰ ਤੋਤੇ ਵਾਂਗ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਹਰ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਲੱਭਦੇ ਹਨ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਨੇਪਾਲ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਬਰਮਾ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੋਲੀ-ਚੁੱਕ ਹਾਕਮ ਯੂਰਪੀ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਅਤੇ ਨਵ-ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰਾ ਤੰਤ੍ਰੇ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਮੁੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਨੰਦੀਗਰਾਮ ਇਸਦੀ ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਨੇਪਾਲ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਤੰਤ੍ਰੇ ਨਾਲ ਇਹੋ ਕੁਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਇਤਹਾਸ ਨੂੰ ਘੋਖ ਕੇ ਅਸਲੀਅਤ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਿਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ, ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਦਾਰੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ, ਹਾਲੈਂਡ, ਫਰਾਂਸ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਦਾਰੇ ਆਮ ਸਹਿਰੀ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਖੋਹ ਕੇ ਜ਼ੋਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੀ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਅਦਾਰੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਸ ਵੇਲੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਰਥਕ ਜ਼ੋਰ ਵਾਲੇ ਮਰਦ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸੀ ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਫਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੁਲਾਮਾਂ, ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਪੁਰਜ਼ੇਰ ਘੋਲ ਚਲਾ ਕੇ ਇਸ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਪਰਵਾਨ ਕਰਨ ਉਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹੱਕ ਜਿਤਣ ਲਈ ਗੁਲਾਮਾਂ, ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੀ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਇਹ ਲੁੱਟ ਦੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਹੀ ਹਿੱਤ ਪੂਰਦੀ ਹੈ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਸਤੀਵਾਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਇਦੇ-ਕਾਨੂੰਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇ ਗਏ। ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਝੋਲੀਚੁੱਕ ਵੱਡੇ ਸਰਮਾਈਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾਈਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀ ਤਰਜ ਦੀ ਇਹ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਬਹੁਤ ਰਾਸ ਆਈ। ਟਾਟਾ, ਬਿਰਲਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਧਨਾਡਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਸੌਂਕੜੀ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਰਸੋਂ ਮਹਾਰਾਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਜੀਰ ਬਣ ਕੇ ਇਸ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਜ਼ੋਰ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਵ-ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰੇ ਲਈ ਜਾਣੀ ਕਿ ਕਬੀਲਿਆਂ, ਕੈਮਾਂ, ਕਿਰਤੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਗਾਲੀ ਵਧੇਗੀ। ਇਸ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨਵ-ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਾਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ), ਬੀ ਐਸ ਪੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਾਗੀਰਾ ਇਹੋ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਸ਼ਰਫ਼, ਭੁੱਟੇ ਅਤੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਰਗਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਹੋਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

ਜੋਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਬਣਾਈ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰ ਸਕੇ? ਇਹ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੁਆਲ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਜਵਾਬ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਲਿਬਰਲ ਜਮ੍ਹਾਰੀਅਤ ਅਤੇ ਨਵ-ਲਿਬਰਲ ਅਰਥਚਾਰੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਆਸ ਰਖਣਾ ਝੋਰੇ ਕੋਲੋਂ ਚੁੱਪ ਦੀ ਆਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕੈਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ, ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਆਸੀ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਰਿਸਤੇ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਗਾਲ ਅਤੇ ਪਛੁੱਲਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਕੰਮ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਦਾਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਫੈਜ, ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਸਭ ਅਦਾਰੇ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਮੁਤਬਿਕ, ਆਪਣੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਧਰਸ਼ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।